

Giv eleverne en stemme

Af Mette Bech, pædagogisk konsulent, CFU Absalon

Læs om de nye redskaber, der er udarbejdet til elevrådet, og som inddrager mellemtrins- og udskolingsklasser i at styrke sundheds- og seksualundervisning og familiekundskab på skolen.

I løbet af de sidste år har flere skoler og kommuner oplevet, at elevråd og fælleselevråd gerne vil sætte fokus på seksualundervisning. Eleverne er optagede af bl.a. køn, grænser, seksualitet og mangfoldighed.

Følgende to udsagn stammer fra et fælleselevrådsmøde i Køge Kommune omkring en indsats om SSF:

"Politikerne skal skrive ud til alle skoler, at de skal have fokus på SSF"

"At gøre lærerne mere bevidste om det og få lærerne til et SSF-kursus"

Begge udsagn peger på, at eleverne har et ønske om, at sundheds- og seksualundervisning og familiekundskab (SSF) ikke kun tages op i uge 6, men at skolerne har et større fokus på SSF generelt, og at lærerne får en større viden om, hvordan SSF kan blive en naturlig del af undervisningen og elevernes skoledag. Her kan elevrådene komme til at spille en vigtig rolle.

Det er en vigtig pointe i SSF, at eleverne skal have medindflydelse og opnå handlekompetence, hvorfor det er oplagt, at elevrådet får en central rolle i at styrke området på skolen. På

SSFkompas.dk er der udarbejdet et materiale til elevråd, som understøtter en tredelt proces:

- I klasserne – elevrådet undersøger, hvad mellemtrinns- og udskolingselever mener
- I elevrådets eget arbejde
- Brev til ledelsen – med elevrådets vurdering og anbefalinger.

I klasserne

Til processen i klasserne er der udviklet to redskaber, som elevrådet kan bruge til at undersøge, hvordan skolens elever oplever, at SSF løftes på skolen. I denne første del af processen i klasserne indsamler elevrådet viden om elevernes oplevelse og erfaringer fra deres klasser med SSF-undervisning. Elevrådet bruger herefter "elevernes stemmer" i deres videre arbejde med at klæde ledelsen på til at sætte fokus på og styrke SSF på skolen.

Eleverne i klasserne skal have viden om, at alle elever på alle trin skal undervises i sundheds- og seksualundervisning og familiekundskab (SSF). For selvom SSF er ikke et fag, er det noget, eleverne skal have undervisning i og arbejde med i forskellige fag.

På mellemtrinnet skal der fx undervises om kroppen, pubertet, grænser, børns rettigheder og venskaber, mens der i udskoling fx skal undervises om kropsidealer, forskellighed og ligestilling i forhold til køn og seksualitet, seksuelle rettigheder, prævention og sexsygdomme.

SSF handler dog ikke kun om det, der sker i undervisningen, men også om, hvad skolen gør for, at alle børn trives og har det godt på skolen. Derfor er der mange muligheder for, at eleverne inddrages aktivt for at styrke SSF på skolen.

Til arbejdet i klasserne er der udarbejdet et skema, som eleverne udfylder. Der er en udførlig instruktion i processen med at undersøge og indsamle klassernes idéer til, hvordan undervisningen i SSF kan gøres bedre, og hvordan SSF kan styrkes på skolen. Pointer fra grupperne tages med til den videre proces i elevrådsmødet.

I elevrådet

Når elevrådet holder møde, kan de som intro se videoen udarbejdet af Danske Skoleelever, som findes på ssfkompas.dk/elevarad. Herefter kan de med udgangspunkt i input fra klasserne arbejde med det skema, der er udviklet til elevrådet. Processen i elevrådet skal hjælpe dem med at vurdere, hvilke dele af SSF der allerede fungerer, og hvilke dele der kan sættes fokus på og styrkes på deres skole.

Skemaet består af seks forskellige udsagn, som elevrådet skal farvelægge:

- Grøn hvis de synes, at det går godt på deres skole på det område, udsagnet handler om.
- Gul hvis de synes, at det går ok, men kunne være bedre, eller hvis de er meget uenige i gruppen.
- Rød hvis de synes, at det går dårligt, eller at de slet ikke kan få øje på, at det sker.

Farvelægningen gør det tydeligt for eleverne, hvilke dele af SSF der bliver taget hånd om på skolen, og hvilke dele der kan arbejdes med.

UDSKOLING SSF-skema

SSFKOMPAS

1. Vores skole viser forskellige slags kroppe, køn, seksualiteter og måder at være familie på.

1

2

3

4

5

2. På vores skole taler vi pænt om alle køn, seksualiteter og måder at se ud på.

1

2

3

4

5

Brev til ledelsen

Når elevrådet har udvalgt de røde eller gule felter, som de synes, er særligt vigtige at gøre noget ved, kan de bruge **de-res stemme** ved at udfylde skabelonen "Brev til ledelsen", som hjælper eleverne med at formulere:

- Områder, som elevrådet især synes, det er vigtigt at sætte fokus på
- Argumenter for, hvorfor det er vigtigt
- Forslag til forbedringer.

Herefter afleveres brevet sammen med det udfyldte farvede skema til skolens ledelse som et input til skolens arbejde med at styrke SSF. Ledelsen skal også informeres om det skoleudviklingsmateriale, der er udarbejdet, og som findes på ssfkom-pas.dk/om-ssf/skoleudviklingsmateriale.

Find materialerne til elevråd her: ssfkom-pas.dk/elevrad. Hvis I vil lave indsats, er det også muligt at få hjælp fra Danske Skoleelever, som har udarbejdet videoen på siden.

Hvis du er blevet interesseret i at høre mere om, hvordan I kan arbejde med SSF på skolen, så kig på ssfkom-pas.dk eller kontakt den regionale tovholder Mette Bech, mebe@pha.dk og hør om de mange muligheder, der findes for gratis kompetenceløft på skolen.

SSFkom-pas.dk er udviklet i forbindelse med et treårigt projekt til styrkelse af sundheds- og seksualundervisning og familiekundskab i folkeskolen.

"Politikerne skal skrive ud til alle skoler, at de skal have fokus på SSF"

- Fælleselevråd, Køge Kommune

"At gøre lærerne mere bevidste om det og få lærerne til et SSF-kursus"

- Fælleselevråd, Køge Kommune

